

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **O. D.**, zastoupený Mgr. Zuzanou Kratěnovou, advokátkou se sídlem Bělehradská 572/63, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 5. 2017, č. j. 1 Az 27/2017 - 4,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2017, č. j. OAM-849/ZA-ZA11-VL16-2016, jímž bylo rozhodnuto tak, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“). V napadeném usnesení městský soud konstatoval, že stěžovatel podal dne 6. 4. 2017 žalobu, která neobsahovala podstatné náležitosti podle § 71 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v žalobě uvedl toliko, že rozhodnutí považuje za nezákonné a že byl řízením, které mu předcházelo, dotčen na svých právech. Usnesením ze dne 7. 4. 2017, č. j. 1 Az 27/2017 - 3, byl stěžovatel podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzván, aby ve lhůtě 1 týdne od doručení usnesení doplnil svá tvrzení v tom ohledu, jaké výroky napadeného rozhodnutí napadá, z jakých důvodů, a jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, a aby doložil stejnopis napadeného rozhodnutí. Stěžovatel výzvě ve stanovené lhůtě nevyhověl a žalobu nedoplnil, proto městský soud žalobu v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl.

[2] V kasační stížnosti podané z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. stěžovatel tvrdí, že postup městského soudu byl nesprávný a nepřiměřený, neboť poskytnutá lhůta pro doplnění žaloby byla nepřiměřeně krátká (s ohledem na skutečnost, že stěžovatel je cizincem a neovládá dostatečně český jazyk). Došlo ke zkrácení práva stěžovatele na spravedlivý proces, celé řízení je alibistické a spekulativní. Stěžovatel navrhuje,

aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost je nepřijatelná podle § 104a s. ř. s., neboť nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu citovaného ustanovení. Dále se ztotožnil s názorem městského soudu. Nedostatky žaloby lze odstranit pouze ve lhůtě pro podání žaloby, na rozdíl od konkretizace v žalobě již vymezených žalobních bodů. Rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno 23. 3. 2017, žaloba byla podána 6. 4. 2017 a městský soud ji obdržel 7. 4. 2017, tedy 15. den ode dne doručení rozhodnutí. Za takové situace bylo nadbytečné vyzývat stěžovatele k doplnění žaloby, neboť prakticky nebylo možné doplnit žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby. Městský soud postupoval nad rámec své povinnosti v zájmu stěžovatele tak, aby co nejvíce šetřil jeho práva. Žalovaný navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, popř. zamítnutí pro nedůvodnost.

[4] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*, 2) kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že mu byla poskytnuta nepřiměřeně krátká lhůta pro doplnění žaloby, a to s ohledem na skutečnost, že je cizincem a neovládá český jazyk.

pokračování

[7] Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

[8] Podle § 71 odst. 2 písm. c) až f) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést, a návrh výroku rozsudku. Podle odst. 2 žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.

[9] Skutkově a právně obdobnou věcí, jakou je nyní projednáváný případ, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 Azs 335/2017 - 14, ve kterém konstatoval: „[N]áležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzované věci žaloba žádný žalobní důvod, a to ani v nejhrubších rysech, neobsahovala. Stěžovatel namítal pouze to, že rozhodnutí je nezákonné a že tímto rozhodnutím a řízením, které mu předcházelo, byl zkrácen na svých právech. Stěžovatel ani v nejmenším nenaznačil, v čem měla nezákonnost rozhodnutí spočívat a jaká práva stěžovatele měla být zkrácena. Sám stěžovatel v žalobě uvedl, že odůvodnění doloží ve lhůtě 30 dnů. Je tedy zjevné, že si byl neúplnosti svého podání vědom. Městský soud proto postupoval zcela v souladu se zákonem a stěžovatele dle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzval k doplnění žaloby [...] Namítá-li stěžovatel (a to až v kasační stížnosti), že lhůta byla nepřiměřená, neboť je cizincem, který neovládá dostatečně český jazyk, nic mu nebránilo, aby si společně se žalobou, nebo později během řízení o žalobě, požádal o ustanovení zástupce, který by mu pomohl žalobu kvalifikovaným způsobem a ve stanovené lhůtě doplnit.“ Obdobným způsobem Nejvyšší správní soud rozhodl také v usnesení ze dne 7. 9. 2017, č. j. 7 Azs 255/2017 - 19.

[10] Pro posouzení daného případu jsou rovněž podstatné závěry vyslovené v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, podle něhož „na absenci žalobních bodů v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nelze pohlížet jako na nedostatek podmínky řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Absence žalobních bodů dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je vadou podání, její neodstranění má za důsledek odmítnutí žaloby dle § 37 odst. 5 s. ř. s. [...] žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, bude žaloba odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s.“ Uvedené závěry platí rovněž v případě, stanovuje-li zvláštní zákon lhůtu pro podání žaloby kratší, než jak je upravena v § 72 odst. 1 s. ř. s. [srov. nález Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09 (N 250/55 SbNU 415; č. 9/2010

Sb.), dostupný na nalus.usoud.cz]. Z citovaného rozsudku rozšířeného senátu dále plyne, že vyzývá-li soud k doplnění žaloby podle § 71 odst. 2 s. ř. s., má žalobce vyzvat, aby tak učinil ve lhůtě pro podání žaloby. Pokud soud nesprávně stanoví lhůtu delší, je třeba dát přednost principu důvěry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci, a tedy poskytnout žalobci k doplnění žaloby delší, nesprávně stanovenou lhůtu.

[11] Zdejší soud si je vědom, že citovaný rozsudek rozšířeného senátu byl vydán až v době po podání žaloby a kasační stížnosti v nyní projednávané věci, nicméně soudy ve správním soudnictví mají zásadně povinnost postupovat v probíhajících řízeních podle právního názoru zaujatého v rozhodnutí rozšířeného senátu od okamžiku jeho vyhlášení (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, publ. pod č. 1764/2009 Sb. NSS).

[12] Závěry učiněné ve výše citovaných rozhodnutích jsou zcela příléhavé také nyní projednávané věci. Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 23. 3. 2017 [stěžovateli byla dne 13. 3. 2017 doručena výzva (fikcí ve smyslu § 24 odst. 3 zákona o azylu), aby si rozhodnutí převzal dne 23. 3. 2017; stěžovatel se na výzvu nedostavil, proto je datum stanovené k převzetí považováno za den, kdy je rozhodnutí doručeno (viz § 24a odst. 1 a 2 zákona o azylu)]. Patnáctidenní lhůta pro podání správní žaloby počíná běžet dnem následujícím po doručení rozhodnutí o mezinárodní ochraně, popř. dnem, kdy se žadatel nedostavil k převzetí rozhodnutí, ačkoliv mu výzva k tomu byla doručena; případné tvrzení, že se rozhodnutí dostalo do faktické dispozice cizince později, nemá pro běh lhůty význam (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2003, č. j. 3 Azs 1/2003 - 56, publ. pod č. 568/2005 Sb. NSS). Lhůta pro podání žaloby a vymezení žalobních bodů tak v této věci plynula do dne 7. 4. 2017. Stěžovatel podal žalobu dne 6. 4. 2017, tj. v předposlední den lhůty pro její podání, a nevymezil v ní žádný žalobní bod (pouze uvedl, že rozhodnutí považuje za nezákonné a byl jím a řízením jemu předcházejícím krácen na svých právech, což je zjevně nepostačující a nelze hovořit o řádně uplatněném žalobním bodu, jak je popsán výše). Ze soudního spisu plyne, že městský soud stěžovatele vyzval usnesením ze dne 7. 4. 2017, aby ve lhůtě jednoho týdne od doručení usnesení doplnil podstatné náležitosti žaloby ve smyslu § 71 odst. 1 s. ř. s. včetně vymezení žalobních bodů, navrhl důkazy k prokázání svých tvrzení a založil do spisu stejnopis napadeného rozhodnutí. Současně byl stěžovatel poučen, že nebude-li jeho podání ve stanovené lhůtě opraveno či doplněno a v řízení nebude možné pokračovat, soud jej usnesením odmítne. Citované usnesení bylo stěžovateli doručeno fikcí dne 13. 4. 2017 (vhozením do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; viz § 64 s. ř. s. ve spojení s § 49 odst. 1 o. s. ř.). Stěžovatel na výzvu městského soudu nijak nereagoval, lhůta tak uplynula marně a městský soud žalobu nyní napadeným usnesením odmítl v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. Z výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu zdejšího soudu, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, je zřejmé, že městský soud poskytl stěžovateli delší lhůtu, než jakou mu měl poskytnout. Uvedené však stěžovatele nijak nezkrátilo na jeho právech, naopak mu to bylo ku prospěchu, neboť mu k doplnění žaloby byla dopřána delší než zákonem předvídaná lhůta. Přesto na výzvu soudu nijak nereagoval a v řízení neučinil ani žádný jiný úkon, například návrh na ustanovení tlumočníka či zástupce, kteří by mu pomohli překlenout případnou jazykovou bariéru a kvalifikovaným způsobem doplnit žalobu. Městský soud přitom neměl důvodu domnívat se, že stěžovatel neovládá český jazyk a potřebuje v tomto ohledu pomoc, neboť nic takového stěžovatel v žalobě, kterou sám podal v českém jazyce,

pokračování

netvrdil. Vzhledem k výše uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud kasační námitku stěžovatele důvodnou.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvedl, že došlo ke zkrácení jeho práva na spravedlivý proces, přičemž celé řízení označil za alibistické a spekulativní. Uvedené tvrzení ovšem nijak nerozvedl. Nejvyšší správní soud, s ohledem na míru obecnosti argumentů stěžovatele, toliko konstatuje, že neshledal porušení práva na spravedlivý proces městským soudem ani jiné vady svědčící o nezákonnosti (popř. alibismu či spekulativnosti) postupu městského soudu.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitku uplatněnou v kasační stížnosti a veškeré otázky s tím související. Městský soud při svém rozhodování nevybočil z této judikatury a nedopustil se ani žádného procesního pochybení; nebyly shledány ani žádné důvody svědčící pro odklon. Netvrdil-li stěžovatel žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji usnesením odmítl.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu